

Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) paziņo par gripas epidēmijas sākumu

Publicēts: 07.12.2022.

[Preses relīzes](#)

Gripas monitoringa dati liecina, ka pacientu skaits ar aizdomām par gripu pieaudzis par 88,1% kopš 46. nedēļas un vidēji valstī ir bijuši 64,9 gripas gadījumi uz 100 000 iedzīvotājiem. Divās monitoringa pilsētās šis rādītājs pārsniedzis epidēmijas sliekšni*: Rīgā (144,2 uz 100 000 iedzīvotājiem) un Jūrmalā (125,9 uz 100 000 iedzīvotājiem). Tādējādi Slimību profilakses un kontroles centrs paziņo par gripas epidēmijas sākumu no 8.decembra.

Pēdējo divu nedēļu laikā strauji (par 28,7%) pieaudzis pacientu skaits, kuri vērsušies pēc medicīniskās palīdzības ar akūtiem augšējo elpceļu infekcijas simptomiem: no 1936,2 uz 100 000 iedzīvotājiem 46. nedēļā līdz 2492,7 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotājiem. Rīgā, Jēkabpilī un Valmierā šis rādītājs pārsniedz vidējo Latvijā (attiecīgi Rīga – 3327,6, Jēkabpilī – 2763,1 un Valmierā – 2626,0 uz 100 000 iedzīvotājiem). Augstākā intensitāte novērota bērniem, īpaši vecuma grupā 0-4 gadi. Kopējais pacientu skaits, kuri vērsušies ambulatorajās ārstniecības iestādēs akūtu elpceļu infekciju gadījumos ir sasniedzis 30% (gandrīz katrs trešais gadījums).

Pēdējo trīs nedēļu laikā novērots arī straujš pacientu skaita pieaugums ar pneimoniju – par 98,5% salīdzinājumā ar 45. nedēļu. Salīdzinājumā ar citiem gadiem, pacientu skaits, kuri vērsās ar elpceļu infekcijas slimības simptomiem un kuriem konstatēta pneimonija, ir netipiski liels.

No monitoringā iekļautajām slimnīcām pagājušajā nedēļā tika ziņots par 8 stacionāriem gripas pacientiem. Kopumā, līdz šim ar apstiprinātu gripas diagnozi, hospitalizēti 23 pacienti**. Pacienti bija dažādās vecuma grupās: 2 pacienti vecuma grupā 0-4 gadi, 5 pacienti vecuma grupā 5-14 gadi, 8 pacienti vecuma grupā 15-64 gadi un 8 – vecuma grupā 65+.

Savukārt, aizvadītajā nedēļā, testējot pacientus ar elpceļu infekcijas simptomiem, samazinājies pozitīvo paraugu īpatsvars, kad tika konstatēts respiratori sincitiālais vīruss – no 25,4% 47. nedēļā līdz 6,1% 48. nedēļā.

Eiropas gripas uzraudzības tīkla dati rāda, ka 2022. gada 47. nedēļā par plašu vidējo gripas izplatīšanos un intensitāti ziņoja deviņas valstis: Vācija, Kazahstāna, Kirgizstāna, Malta, Portugāle, Rumānija, Krievijas Federācija, Turcija un Apvienotā Karaliste (Skotija). Vācija, Spānija, Francija, Izraēla, Itālija, Kirgizstāna, Kazahstāna, Luksemburga, Moldovas Republika, Portugāle un Uzbekistāna ziņoja par sezonālās gripas epidēmiskā sliekšņa pārsniegšanu. Noteikti gan A tipa, gan B tipa gripas vīrusi, visās monitoringa sistēmās dominējošs ir *A/H3*.

Atgādinām! Vissmagāk ar gripu slimo gadus vecāki cilvēki un cilvēki ar hroniskām saslimšanām – sirds un asinsvadu, plaušu un nieru hroniskām slimībām, cukura diabētu, onkoloģijas slimnieki, pacienti ar hroniskām infekcijām un cilvēki, kuriem ir novājināta imunitāte. Gripa ir īpaši bīstama maziem bērniem un grūtniecēm.

Vislabākā aizsardzība pret gripu un gripas izraisītām komplikācijām ir vakcinācija. Ņemot vērā, ka imunitāte izveidojas dažu dienu laikā pēc vakcinācijas, un gripas izplatība parasti ilgst līdz pat maija beigām, vakcinēties pret gripu vēl nav par vēlu arī epidēmijas laikā, īpaši, ja plānots saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, piemēram, plānveida operācijas vai ārstēšanās stacionārā ārstniecības iestādē.

Šobrīd vakcināciju pret gripu valsts apmaksā:

visiem bērniem vecumā līdz 17 gadiem (ieskaitot);

bērniem un pieaugušajiem ar hroniskām saslimšanām;

grūtniecēm;

ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, kuras, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar pacientiem;

ilgstošas sociālās aprūpes centru darbiniekiem, kuri, pildot darba pienākumus, ir tuvā kontaktā ar klientiem;

ilgstošas sociālās aprūpes centru klientiem;

personām vecumā no 50 gadiem;

personas, kuras pieder pie šādām veselības riska grupām.

[Saraksts ar ārstniecības iestādēm, kurās pieejamas valsts apmaksātas vakcīnas pret gripu.](#)

Ja jums ir parādījušies simptomi (klepus, drudzis vai paaugstināta ķermeņa temperatūra, stipras galvassāpes, nespēks, iesnas,) – palieciet mājās!

Lai izvairītos no inficēšanās un mazinātu citu cilvēku inficēšanās risku, ievērojiet vispārīgos pasākumus – pēc iespējas mazāk apmeklējiet publiskas vietas, kur pulcējas daudz cilvēku, notiek cilvēku drūzmēšanās, un mazāk izmantojiet pārpildītu sabiedrisko transportu, pareizi lietojiet sejas masku vai respiratoru FFP2 (nosedzot degunu un zodu), ja nav iespējams ievērot distancēšanos slēgtajās sabiedriskajās telpās, regulāri vēdiniet telpas, bieži un rūpīgi mazgājiet vai dezinficējiet rokas. Saslimšanas gadījumā palieciet mājās un sazinieties ar savu ģimenes ārstu. Neļaujiet slimiem bērniem apmeklēt izglītības iestādes un citus bērnu kolektīvus.

Nacionālais veselības dienests atgādina, ka gripas epidēmijas laikā no valsts budžeta līdzekļiem tiek apmaksātas ģimenes ārstu mājās vizītes pie gripas slimniekiem (ja reģistrētais pacients dzīvo ārsta pamatdarbības teritorijā). Šiem pacientiem par vizīti jāmaksā tikai valstī noteiktais pacienta līdzmaksājums – 2,85 eiro.

Papildu informācija

**Saskaņā ar Ministru kabineta 2006. gada 21. novembra noteikumu Nr. 948 „Noteikumi par gripas pretepidēmijas pasākumiem” 8.1. punktu, par gripas epidēmijas sākumu valstī tiek paziņots, ja vismaz vienā no gripas monitoringā iesaistītajām teritorijām pacientu skaits, kuriem ir gripa vai pamatotas aizdomas par inficēšanos ar gripu un kuri vērsušies pēc medicīniskās palīdzības, nedēļas laikā pārsniedz 100 pacientu uz 100 000 iedzīvotāju.*

***Gripas un akūtu augšējo elpceļu infekciju monitoringā dati par saslimušo iedzīvotāju skaitu katru nedēļu tiek saņemti no 10 Latvijas administratīvajām teritorijām (Daugavpils, Jēkabpils, Jelgavas, Jūrmalas, Liepājas, Rēzeknes, Rīgas, Valmieras, Ventspils un Gulbenes novada). Informāciju SPKC sniedz 72 ģimenes ārsti, kopumā aptverot 110 769 jeb 5,7 procentus Latvijas iedzīvotāju, kā arī 11 slimnīcas, 35 skolas un 39 bērnudārzi. Saņemtie dati par pacientu skaitu, kuri vērsušies pie ģimenes ārsta gripas gadījumos, tiek attiecināti uz 100 000 iedzīvotāju, tādējādi iegūstot rādītāju (indikatoru), kas liecina par saslimstības intensitāti un ļauj noteikt gripas epidēmijas sākumu un tās tendences.*

<https://www.spkc.gov.lv/lv/jaunums/slimibu-profilakses-un-kontroles-centrs-spkc-pazino-par-gripas-epidemijas-sakumu>